

HIEROGLYPHICA SIVE DE SACRIS AEGY- PTIORVM, ALIARVMQVE GENTIVM

litteris Commentarij IOANNIS PIERII Vale-
riani Bolzanij Bellunensis,

A C. CLIO AVGVSTINO Curione duobus Libris aucti, &
multis imaginibus illustrati.

L E C T O R I.

*Habet in hoc Commentario non solum variam historiam, summatim, veterum in-
scriptionum explanationem, verum etiam prae Aegyptiaca & alia plerumque mystica, tum locu-
rum communium ingenium magna cum oblectatione solum: tum sacrorum literarum, in qua-
bus hierarchi & Confusum ipsum, & Apostolorum Prophetarum, huiusmodi locutionibus usi fuisse
videmus, exquisitam interpretationem: ut sciri non temere Pythagoram, Platonem, aliosq;
sanctos viros ad Aegyptios doctrinae gratia profectos intellegas: quippe cum hieroglyphice lo-
quendi aliquid sit, quod Latinarum humanarumq; rerum naturam aperire valeat,
& hoc peragendo iam per Etruriam oblate beneficio scilicet fruere.*

Sto Deus aneus

*et omnia N...
F. G...
rebut...*

BASILEAE,
PER THOMAM QVARINVM, M. D. LXXV.

R. 3546

Ania & effera loca profecturi erant, sed ad urbem orbis terrarum dominā, amce-
no loco sitam, vbi rerum deliciarumq; omnium quotquot vel auidissimi cuiusq;
cupiditate expeti possint, copia fertilissima redundaret. Ibi esse Principem, cui
totus penē terrarū orbis assurgeret: apud quem is in deliciis habendus esset, &
tanquam Lufcinie pullus, lauitiarum blanditiarumq; affluentia nutricandus;
proinde bono animo esset, secumq; primo quoq; tempore lætus & alacer nauē
insecnderet, affuturos navigationi Deos, & cursum omnem incredibili felicitate
profecuturos. Ita Hannonem ab eodem magistro in aliam sententiam deduc-
tū, vbi signa data sunt, vltro nauem conscendisse, neq; vlla vnquam imperia
toto itinere detrectasse.

DE RHINOCERONTE.

Vi Rhinoceronia in Domitiani numis inspexere, quid id signū si- Rhinoceros
in Domitia-
niano.
bi velis, quæritare solent. Ego factū id ad Principis adulationem di-
xerim, qui animalia huiusmodi spectaculis obtulerit, cuiusmodi ma-
nus illud fuit, quod à Valerio Martiale celebratur:

- B *Præstitit exhibitus tota tibi Cæsar arena,
Quæ non promissa prælia Rhinoceros.
O quàm terribiles exasit pronus in iras,
Quantus erat cornu, cuius pila Taurus erat.*

Sunt enim qui lenitudine irascendi, ac nul-
lum mox adhibitū modum exandescen-
tix, per huius animalis hieroglyphicū intelli-
gant. Nam in eo conueniant auctores, magna
id indigere irritatione: sed vbi irasci ceperit,
esse ferocissimū, quod & altero Martialis ex-
pressit epigrammate:

*Sollicitant panem domi Rhinoceronia magistri,
Sic, dum magna colligit ira fera.
Desperabantur promissa prælia Martini,
Sed tamen ut redit cognitus ante furor.*

- C *Nauis, gratem genuino cornu sic extulit: res sum,
Iactat ut imponam taurus in alia pila.*

Sunt qui volentes potentē aliquem regē
Simbecillioris alicuius artibus vexatū intel-
ligere, elephantū pingunt in certamen à Rhi-
nocerōte laelsitū. Nascitur hic siquidem na-
tura hostis elephanto, longitudine ei penē pa-
ri, sed eribus multo breuioribus, colore hu-
xco, vt Plinius. Cornu is ad faxa limato se pu-
gnæ preparat: in dimicatione alium maximē
petit, quam esse molliorem intelligit, eaq; per-
fossa actutum superat elephantum.

ROBUSTVS.

Sane fortem atq; robustū Diuina literæ, vt Eucherius tradit, per Rhinoc-
eronis imaginem accipiunt, illudq; lobis ex Hebræo fertur: Nunquid vult
rhinoceros seruire tibi? Terribilis, ait is, fera rhinoceros, cui gemina in naribus
cornua: atq; ita in Domitiani numis obseruauimus, in quibus Rhinoceros ipe-

IRACUNDIA EX TAR-
TARIS FEROCIS.REX POTENS IMBECIL-
LICIUS VINCITIO PETITA.

Pierii Val. Rhinoceros.

Etatur nares gemino cornu insignis, qualem celebrat Martialis. Præterea qui D
 nuper allatus est ex India inferiori ad Lusitanæ regem, cuius imaginē ad Leo-
 nem X. P. M. transmissam vidimus, vnum quidem in nare cornu habet, alterū
 supemè prorumpit, non adeò magnum, sed præualidum esse Lusitani omnes,
 qui animal viderunt, attestantur. At longè curiosius hoc videndū in Diuinis si-
 quidem literis *usualium*, & *cinclium*, Vnicornē scilicet & Naricornē pleriq; lo-
 cis confusim acceptum fuisse, nimirū à nouis & veteribus Theologis, qui cūm
 historiā ignorarent, duo hæc vnum eundemq; esse crediderūt, ita vbiq; ab aliis
 vnicornē, ab aliis naricornem vno eodemq; loco positū inuenias. Id quod ac-
 cidisse puto, quòd, vt diximus, pleriq; horū idem esse animal arbitrati sunt Rhi-
 noceronta & Monoceronta, cūm alioqui longè diuersa sint, separatimq; à Plin-
 io vtrunq; positum, qui libro octauo. capite post vigesimum primo, Monoce-
 rotem asperrimam ait ferā, reliquo corpore equo similem, capite ceruino, pedi-
 bus elephanto similis, cauda apro, mugitu graui, vno cornu nigro media frōte
 cubitorum duā emnente. Quæ quidem descriptio eum signat, quem in vulgus
 Halicornū vocat, quem aiunt pudicitie ita amantem esse, vt nō nisi puellæ vir-
 ginis ope capi possit, quā venatores ibi statuerint sedentem quò animal id po-
 tum pabularū mve se conferre animaduertent. Accurrere enim vnicornem ad
 puellam huiuscemodi, inclinatumq; caput in eius gremiū collocare, altissimoq;
 mox occupari somno: signoq; venatoribus à puella dato appropere eos, & se-
 ram nullo negotio capere, atq; hoc vnus tantū cornu premio, quod contra ve-
 nena pollere prædicant:amenta quippe eius efficacissimè sanare, & toris stratis
 partem eius impositam, si quid veneno vitiatum apponatur, sudorem emittere.
 Rhinoceronta verò eodē libro Plinius capite X X. ponit, qui cornu nō in fron-
 te habeat, sed in naribus: alterum cum à Dracone hostē genitum elephanto, &
 quæ superius allata sunt de vtriusq; pugna. Sanè alibi in Diuinis literis Rhino-
 ceronta hieroglyphicū esse fortis & robusti viri, vt superius dictum notat Eu-
 cherius citato ex Iob loco: Nūquid volet Rhinoceros seruire tibi? Et apud Ba-
 laam scriptum inuenias, Cuius fortitudo quasi Rhinocerōtis, vt Latine pleriq;
 omnes habent interpretationes, quamuis Sanctes vnicornis reddiderit. Igitur
 si quid ariolandum, cūm Psalmo hoc vigesimo primo comparatio referatur ad
 animalia robustissima & indomita, diuinumq; auxilium contra eorū impetum F
 atq; vim implorēt, quippe vt Chaldaei & Arabes exposuerūt. Salua me à fero-
 ci fortissimo sicut leone, & à rege potēte, cuius potētia sit sicut Naricornis, eāq;
 pleriq; lectiōnē probent, non dubitarim asserere loco hoc Rhinocerontis lege-
 re. Vbi verò Psalmo X X V I I I mentio fit amabilioris animalis, dicitur quippe
 Sarion apud Hebræos, quod Græci reddidēre *εργαστήριον* & *εργαστήριον*, Latini
 verbum verbo reddētes, dilectus quemadmodū filius Vnicornium: vetus etiā
 traductio Vnicorniū habeat, nulli dubiū esse crediderim, quin castior istius lo-
 dilectio sit *usualium*. Atq; hæc, mi Domine, sunt quæ super Elephanto, qui Rhi-
 noceronta secum traxit, colligere per occupationes licuit. Tu qui atq; omnē,
 horasq; omnes assidua lectiōni soles impendere, longè illustriora reconditio-
 raq; forsitan inueneris, quæ si ad manus meas peruenire nō potuerūt indulgen-
 dum est mihi: non enim ignarus es quantum mihi Principū obsequia, negotio-
 rumq; turbationes de studiis literarum subtrahant, crebrisq; me interpellatio-
 nibus auocent. Quare tu atq; alij, qui vitæ meæ rationem inspiciis, mihi estote
 æquiores, cūm præsertim admoneat Maro, neminem esse qui possit omnia.